

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACJE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Rean.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi			
6	27" 4,	835	+ 12,	9 5,	25	WPn. Wschodni słaby	Chmurno	Grzmoty	
5	2	3	915	+ 20,	0 6,	88	„ średni	Pogoda z Chmurami	Deszcz
10	3,	007	+ 13,	5 5	89	„ słaby	„		

Wiadomości zagraniczne.

— Z Petersburga. —

Rozkazem dziennym Cesarskim z d. 8 lipca, głównodowodzący oddzielnym Kaukazkim korpusem, generał-adj. hr. Woronców, mianowany szefem Knryńskiego pułku strzelców, który edąd ma się nazywać pułkiem strzelców generał-adjutanta hr. Woronców; a rozkazem z d. 5 t. m., były adjutant generała jazdy hr. Kreütz, kapitan lejbgwardyi moskiewskiego pułku, Markiz Paulluzzi, przeznaczony został do szczególnych poruczeń przy głównodowodzącym czynną armią generał Feldmarszałku Xciu Warszawskim. — N. Cesarz zezwolił na przywiedzenie do skutku uchwały professorów i urzędników Kazańs. Uniwersytetu, którzy na zawdzięczenie byłemu swemu naczelnikowi kuratorowi Kazańskiego Szkolnego okręgu, radcy taj. Musinowi-Puszkinowi, zobowiązali się złożyć kapitał 4000 r. sr. dla ufundowania w Kazańskim Uniwersytecie jednego stipendium, mającego się nazywać stipendium Musina-Puszki-na. — Rządzący Senat ukazem 9go czerwca, ogłosił potwierdzone przez N. Cesarza następujące herby niektórych miast Gubernii Wileńskiej, Grodzieńskiej, Mińskiej i Kowieńskiej.

I. Herby Wileńskiej Gubernii. *Herb Gubernii:* Na tarczy w czerwonym polu jeździec w zbroi, pędzący na białym koniu w prawą stronę; w prawej jego ręce podjęta do góry szabla, w lewej srebrna tarcza, na której krzyż złoty o ośmiu końcach. *Herb Powiatu Wileńskiego:* Tarcza podzielona na dwie połowy: w górniej herb gubernii, a w dolnej, w horyzontalnym kierunku, rzeka Wilia, na której widać płynący statek, ładowny towarami: nad związanymi pakami pionowo wystaje złoty kłos żytni. Statek i paki pokazują, że na rzece Wilii budują się statki, któremi wysyłają się towary,

zwożone z różnych miejsc do brzegów Wilii.

Herb Powiatu Dziśnieńskiego: Tarcza podzielona na dwie połowy: w górniej herb gubernii, w dolnej, w błękitnym polu snop lnu, na znak, że mieszkańcy Dżisny, korzystając z obfitego zasiewu i urodzaju lnu w Powieciu, prowadzą do Rygi znaczny handel tym produktem.

Herb Powiatu Trockiego: Tarcza podzielona na dwie połowy: w górniej herb gubernii, a w dolnej, w złotym polu brama fortecy, nad nią rok 1045 i dwa na krzyż złożone miecze; rok 1045 oznacza czas, kiedy Troki były założone przez Namiestnika W. Xcia Kijowskiego.

Herb Powiatu Święciańskiego: Tarcza podzielona na dwie połowy: w górniej herb gubernii, a w dolnej, w błękitnym polu dwie sielawy, w które powiat ten obfituje.

Herb Ptu Oszmiańskiego: Tarcza podzielona na dwie połowy: w górniej herb gubernii, w dolnej, w błękitnym polu niedźwiedź, na znak, iż mieszkańcy trudnią się polowaniem na niedźwiedzie.

Herb Ptu Lidzkiego: Tarcza podzielona na dwie połowy: w górniej herb gubernii, a w dolnej, w zielonym polu snop zboża i sierp, na znak, że mieszkańcy Powiatu zajmują się wyłącznie rolnictwem.

II. Herby Gubernii Grodzieńskiej. *Herb Gubernii:* Żubr na czerwonym polu tarczy. *Herb Ptu Wołkowoskiego:* Tarcza podzielona na dwie połowy: w górniej części herb gubernii, w dolnej, na błękitnym polu wilk, obrócony ku prawej stronie tarczy. *Herb Ptu Brzeskiego:* Tarcza podzielona na dwie połowy: w górniej herb gubernii, w dolnej na błękitnym polu, zbieg Buga i Muchawcu: na eyplu tworzącym się z połączenia rzek, stoi krąg tarcz srebrnych, wśród których wznosi się sztandar forteczny z dwngłowym orłem; na znak, że miasto Brześć obrócone zostało na fortecę.

(D. n.)

— Wiedeń 22 Lipca. —

O wspomnianym w gazecie naszej napadzie

powstańców tureckich na austriacki kordon graniczny, zawiera *Oesterr. Beobachter* co następuje:

»Nowe bezprawia sąsiednich Turków bośniackich, według otrzymanych właśnie z Krocacy wiadomości, zmusiło dowódcę 1go pułku granicznego, barona Jellachich do przedsięwzięcia znowu surowego ukarania, które niestety od czasu do czasu staje się potrzebnem, aby tych dzikich, morderstwa i rabunku chwycych sąsiadów, którzy żyjąc w stanie prawie anarchicznym, rzadko kiedy słuchają rozkazu swego Namiestnika, odstręczyć od rozwięzłej swawoli i wyuzdanego pogwałcenia terytorium.

»D. 8 b. m. doniesiono pułkownikowi Jellachich, że kadet pułku granicznego Szawa Wojnowich, niedaleko od granicy przez wystrzał został zabity. Przedsięwzięte natychmiast śledztwo wykryło, że morderstwo to popełnionem zostało przez mieszkańców pogranicznego (bośniackiego) powiatu Pozwizdzkiego i to na ziemi cesarskiej (austriackiej). Pułkownik Jellachich zażądał energicznie bezzwłocznego i zupełnego zadosyć uczynienia za tę dokonaną zbrodnię, oraz pochwylenia sprawców, z zagrożeniem, że jeżeli żądanie jego do wieczora tegoż samego dnia nie zostanie wykonane, sam sobie zbrojną ręką wyjedna zadosyćuczynienie. Jednocześnie wyprawił 8 kompanij swego granicznego pułku do Kordonu, tak dla nadania ważności słowom swoim, jakoteż aby w razie potrzeby być gotowym do wystąpienia czynnie, wedle udzielonego komendantom pogranicznym upoważnienia. — Po bezskutecznym upływie tego terminu, pułkownik Jellachich uderzył d. 9 lipca o godz. 4 z rana na miasto Pozwizd, o 1½ godziny drogi z tamtej strony granicy leżącej, i przez warowny zamek bronione. Bośniacy ustępowali wszędzie i zostali wyparci z domów i dziedzińców swoich, których przy właściwym swoim uporze dzielnie bronili, przy czem naturalnie wiele ich zabudowań z zapasami żywności stały się pastwą płomieni.

»Po takowem ukaraniu, ponieważ całe to przedsięwzięcie musiało zatrzymać charakter dokonanego *in flagranti* odwetu, odwrót wojska cesarskiego odbył się w wojskowym porządku, w ciągłej jednak walce z bośniakami, którzy z okrywających ten kraj zamków zbiejckich przybyli do Pozwizdu na pomoc, których liczba swolna do 3000 urosła, i z których, jak się dotąd okazało 60 poległo od dobrze wymierzonych strzałów naszych żołnierzy, a 70—80 zostało ciężko ranionych. Pomiędzy pierwszymi znajduje się kilku ich najslawniejszych i najwaleczniejszych przywódców. Tak więc w przeciągu 5 godzin, a we 24 godzin po popełnionem zuchwałstwie dokonano odwetu, który zapewne na długo w pamięci tych dzikich hord pozostanie. Ale niestety i my oplakujemy stratę 40 ludzi zabitych, pomiędzy którymi znajduje się 2ch oficerów, i liczymy 2 ciężko a 23 lekko ranionych, — ofiara poniesiona spokojności i bezpieczeństwu naszój gra-

nicy. oraz honorowi walecznego pułku, którego straży ta część granicy jest poręczoną.»

Xzję Metternich wyjechał dziś do Johannisberga nad Renem.

Austriacka wystawa przemysłowa została już zamkniętą, i d. 16 rozdano nagrody. Liczba osób, które nadesłały swoje wyroby na wystawę, wynosiła 1864; nagród zaś przyznano 830, a zatem prawie połowę. Złotych medalów rozdano 109, co wypada prawie 1 medal na 17 uczestników wystawy, srebrzych 188 (1 na 10), bronzowych 270, zaszczytne wspomnienie przyznano 263 uczestnikom.

— *Lwów 26 Lipca.* —

W chwili, gdy nadzieja obfitych zbiorów zdawała się tak ciężko nawidzonym mieszkańcom zachodniej części Galicji zapowiadać koniec cierpień, dotknęło ich na domiar utrapienia, znowu okropne nieszczęście. Z powodu nieprzerwanej ulewy wezbrała woda dnia 17, 18 i 19 lipca t. r. na wszystkich rzekach: San Wistoka, Biała, Dunajec, Sola, Wisła i inne wzrosły do niepamiętnej dotąd wysokości, a rozlawszy się z brzegów na nieprzejrzaną szerokość, najokropniejsze zrzuciły spustoszenie. Nic nie zdołało oprzeć się rozbukanym balwanom; domy pozawały się, gościnniec skarbowy zniszczony w wielu miejscach, najmocniejsze mosty stały się lupem powodzi, całe wieś dosięgnęło zniszczenie, i nad utratą życia ludzkiego przytem ubolewać musimy. W samym obwodzie Tarnowskim przeszło 100.000 ludzi utraciło zboże, bydło, sprzęty, słowem całe mienie. Podobna nędza panuje w wielkiej części obwodów: Wadowickiego, Bocheńskiego, Rzeszowskiego, Przemyskiego i Sanockiego. Pomocy! jestto odgłos, rozlegający się ze spustoszonych okolic, gdzie niezliczone mnóstwo nieszczęśliwych spogląda na zburzone niwy, odgłos, który w każdym ludzkim sercu spółczucie obudzić powinien.

— *Paryż 22 Lipca.* —

Xzję Montpensier przybył dnia 30 czerwca rano na pokładzie okrętu *Gomer* przed Alexandryę. Said Pasza, syn wicekróla przyjmował go w porcie i zaprowadził do swego pałacu Cabari, przed bramą Alexandryi. Tu o godz. 5 wieczór przybył Mechmed Alipierwszy z odwiedzinnami do Xięcia. Rozmowa była bardzo ożywiona. Naza jutrz xzję Montpensier odwiedził nawzajem wicekróla. Dnia 2go lipca Xzję przyjmował Kousulów; w tymże dniu był na obiedzie u Mechmeda-Ali. Dnia 6go lipca Xzję bawił jeszcze w Alexandryi, i miał zamiar udać się ztamtąd do Kairu.

Z Bourges dowiadujemy się, że Don Karlos z małżonką swoją wyjechali ztamtąd dnia 17 do wód w Greoulx. Wielka liczba osób mających wstęp do pałacu Panette, była obecna przy ich odjeździe. Xzna Beira zdawała się być zadowoloną z tój oznaki poważania. W pierwszym powozie znajdował się Don Carlos, jego małżonka i Xzję Asturyi; w drugim Margr. Villafranca, pp. Villaviceceo, Cordova i jedna

dama dworska; w trzecim p. Tinan, Adjutant Marszałka Soult, który ma polecenie odprowadzić dostojnych podróżnych do miejsca ich przeznaczenia. Oddział 20 dragonów pod dowództwem Kapitana eskortuje ten poczet do granicy departamentu. Tam Xzę Asturyi pożegnał się ze swemi rodzicami i powrócił do Bourges.

Kwestya, czy izba Deputowanych ma być rozwiązana, nie jest jeszcze rozstrzygniętą. Zapewniają że Xzę Broglie doradza ten krok Królowi.

Na wczorajszym posiedzeniu izby Parów, Marszałek Soult złożył Prezesowi izby postanowienie Królewskie, zamykające Zgromadzenie izb na rok 1845. Prezes izby odczytał takowe i zaraz potem rozesła się izba przy okrzykach: niech żyje Król!

— *Konstantynopol 9 Lipca.* —

Stau Libanu, według ostatnich doniesień, nie zmienił się bynajmniej; zbrojne zastępy powiększają się wszędzie, tak ze strony Druzów jak i Marouitów. Druzowie niszczą ciągle kościoły i domy.

— *Od granic Turcyi Lipca.* —

O wyprawie armii sultańskiej do Jakowy nie słychać nic pewnego. Mówią, że nieregularne wojsko tureckie poniosło klęskę.

D. 30 Czerwca przybyła na brzegi Albanii eskadra turecka, złożona z dwóch brygów i dwóch małych okrętów wojennych.

— *Rzym 6 Lipca* —

Osoby świadome interesów rządowych tego kraju zapewniają, że delegowani od Don Karlosa przyjmowani byli w tych dniach na posłuchaniu przez Papieża, któremu wynurzyli życzenie preteudenta względem jego pobytu na przyszłość w Rzymie. Mówią że rząd Papieżki przychylił się do życzeń Don Karlosa.

— *New Jork 30 Czerwca.* —

Gazety tutejsze donoszą o panującym ruchu do Oregon co następuje: Tegoroczne karawany Oregonu rozpoczęły swe pochody. Trzy kompanie przechodziły już przez Great-Nehema. Pierwsza kompania przechodziła 4 maja, złożona ze 176 mężczyzn i 117 kobiet, pod wodzą kapitana Ewerett; druga kompania d. 6 maja, 166 mężczyzn i 117 kobiet, pod wodzą D. Luther; trzecia kompania d. 10 maja 60 mężczyzn i 100 kobiet i dzieci, pod wodzą kapitana Parker. Razem 736 osób, między któremi blisko połowa mężczyzn zdolnych do oręża. Kompanie prowadziły z sobą 1148 wołów do pluga, 1228 sztuk bydła na rzeź, 165 wozów, 211 koni i mułów, 334 sztuk palnej broni. Te kompanie są tylko awangardą głównego korpusu, który jest już w ruchu.

Rozmaitości.

HRABIA KAROL GREY.

Hr. Karol Grey, wicehr. Howick, angielski polityk i minister, urodził się 13 Marca 1764 roku

w rodzinnej siedzibie Fallowden pod Alnwick, w Northumberland, z starodawnej normandzkiej rodziny, nobilitowanej za króla Edwarda IV. Ojciec jego, Sir Karol Grey, przez znakomite usługi w północno amerykańskiej wojnie uzyskał stopień generała; później zaś razem z admirałem Jervis zdobył wielką część posiadłości francuzkich na wodach amerykańskich za co w r. 1801 wyniesiony został na godność Para i barona, a w r. 1806 na wicehrabiego (Viscount) Howick i hrabiego Grey.

Młody Grey, najstarszy syn generała, po ukończeniu z korzyścią nauk w Eton i Cambridge, odbył w 18 roku życia zwykłą podróż naukową po lądzie stałym, a następnie, mając lat 22, wszedł do Parlamentu jako deputowany z hrabstwa Northumberland.

Z rodzinnych związków swoich należał do stronnictwa torysów, pomimo to wszakże, zasady jego przeciągnęły go wnet do wigów, których naczelnicy, jak Burke, Sheridan, Fox i Wyndham utrzymywali silną opozycję przeciwko młodemu ministrowi Pitt. Pierwsze parlamentarskie wystąpienie (*maiden speech*) Greya w d. 21 lutego 1787 r. dotyczyło się krytyki projektu do adresu. Przez to zjednał sobie poważanie izby do tego stopnia, że go wybrano do komitetu w sławnej sprawie gubernatora Hastings.

Stosunki wigów z xięciem Walii, późniejszym królem Jerzym IV. zbliżyli doń arystokratycznego ale pod względem moralnym surowego Greya. Dopomógł on przeprowadzić przez parlament zapłacenie długów jego, mówił na korzyść tegoż xcia w sprawie reencyjnej, ale nigdy nieponiżył się do pochlebstwa i dworactwa, co na jego późniejszy zawód, tamujący wpływ wywierało.

Kiedy rewolucya francuzka rzuciła najzacieśszą niezgodę w szeregi wigów, albowiem Burke przy natarczywości poruszenia demokratycznego wzmocnił z umiarkowanemi politykę Pitta, demokratyczny zaś Fox pozostał w opozycji, wówczas Grey należał do małej liczby przyjaciół, co się do ostatniego przyłączyli. Z nadzwyczajną energią i stałością oswiadczył się przeciw wojnie z Francją, przeciw mieszaniu się do jej spraw wewnętrznych i przeciw surowym środkom, jakimi wszelkie popularne poruszenie w Anglii przytłumić usiłowano.

W celu opanowania kierunku nad wzburzonym duchem ludu, wspólnie z Erskinem, Landerdalem, Whirlbreadem i innemi założył towarzystwo przyjaciół ludu, którego wyraźnym celem była umiarkowana reforma parlamentu. Już w r. 1793 przedłożył był izbie pierwszy raz plan w tej mierze, we cztery lata potem rozwinął ten projekt jeszcze zupełniej, który tem się różnił od poprzedniego, że proponował 3 letnie parlamenta. Wszakże projekt ten odrzucony został większością głosów 300 przeciw 60.

Te nadaremne wysilenia w interesie ludu utrudziły bardzo Greya, który i tak w zasadach swoich nie był demokratą i nigdy właściwie nie przekraczał politycznej linii starych wigów.

Według założonej sobie co do Francji zasady nieinterwencji, potępiał także wszelki udział w zatargach rosyjsko tureckich i szwedzko duńskich.

W r. 1800 był przeciwnym unii Irlandyi z Anglią, ponieważ takowa bez usamowolnienia katolików zdawała mu się być bezużyteczną.

Gdy po śmierci Pitta zbliżyły się do siebie stronnictwa, Grey po wyniesieniu ojca swego na

godność hrabiego otrzymawszy tytuł lorda Howick, wziął udział w sławnym „Ministerstwie talentów.“ Wszedł on doń najprzód jako pierwszy lord admiralicyi, a potem po śmierci Foxa objął wydział spraw zagranicznych. W tem stanowisku przedłożył izhom w r. 1807 projekt do zupełniejszej emancypacji katolików, co wówczas jeszcze w parlamencie i u króla najgwałtowniejszy sprawiło opór i pociągnięto za sobą rozwiązanie ministerstwa. Grey utracił nawet swoje miejsce w Parlamencie jako deputowany z Northumberland.

Ale ponieważ po ojcu swoim, zmarłym w listopadzie 1807 r. odziedziczył tytuł hrabiego, przeto wszedł do izby wyższej gdzie, odtąd rozwijając zaczął swoją wymowę, mniej wprawdzie świetną i zachwycającą, ale silną i przekonywającą. Gdy w r. 1810 wybuchło nieszczęsne obłąkanie króla, obstawiał za reencyją królewicza następcy tronu, chociaż już od dawna zostawał z nim w nieprzychylnych stosunkach.

Kilkakrotnie starano się nakłonić go do uczestnictwa w zarządzie, ale na próżno. Po zamordowaniu Parcevala w r. 1812 wezwany znowu został do utworzenia nowego ministerstwa w duchu swoich politycznych zasad. Wszelkie stosunki zdawały się sprzyjać zarządowi liberalnemu, jednakże układy w tym względzie rozpoczęte speł-

zły na niczem, gdyż xiążę rejent nie chciał zezwolić na obsadzenie pierwszych urzędów dworskich podług woli ministrów. Warunek ten wymierzony był przeciwko wpływowi ówczesnej przyjaciółki xięcia, margrabiny Hertford, wpływowi który Grey nazwał w izbie wyższej „ohydny wpływem po za tronem.“ (D. n.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 5 do dnia 6 Sierpnia.

Siemiński Leon ob., Borzęcki Teofil, Kłodzianowski Andrzej, z Polski;-- Karnicka Teofila ob., Karnicki Teodor hr., Cruse Józef, Byleff Franciszek, Müller Antoni, Müller Jan, Bađaki Walenty ob., Rozmanith Stanisław, z Galicyi;-- Wetzel August, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Cindro Antoni, Ortmann Mikołaj, Kędzierski Felix, Gołaczewski Filip, do Polski;-- Trzcński Włodzimierz ob., Buczyńska Emila, Macudziński Stanisław, Ożarowska Celestyna br., Orzechowska Józefa, Smidt Ludwik, Wetzel August, Błaszczkiewicz Jan ob. z żoną, Holowski Józef, do Galicyi;-- Zakazowski Celestyn ob., Hausen Fryderyk, Springer Wilhelm, Riedel Franciszek, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro. 3731.

TRYBUNAŁ

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Gdy do masy Nepomuceny z Jungów Cecharzewskiej z kwoty złp. 40 hypotecznie ubezpieczonej, tudzież z gotowizny w ilości zł. 4 gr. 29 niemniej ruchomości, a mianowicie: brnsztynów na szyję, zegarka małego złotego, koralu nitki dwóch, pary kulczyków złotych, obrączek złotych dwóch, pierścionków małych złotych dwóch w Depozycie Sądowym złożonych, składającej się, nikt z prawami swemi nie zgłosił się; przeto Trybunał po wysłuchaniu wniosku Prokuratora wzywa mogących mieć prawo do wspomnianej masy, aby z stósownemi dowodami w zakresie 3 miesięcy do Trybunału zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie Skarb Publiczny w posiadanie takowej wprowadzonym zostanie.

Kraków dnia 2 Lipca 1845 r.

Sędzia Prezydujący,

H. Komar.

(3r.)

Sekr. Lasocki.

LOTERYA KRAJOWA.

W ciągnięciu 1162 dnia 6 Sierpnia 1845 roku w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące Numera:

18. — 6. — 32. — 24. — 65.

Przyszłe ciągnięcie 1163 przypada dnia 13 Sierpnia 1845 roku.

CENY ZBOŻA

Na targowicy publicznej w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 4 i 5 Sierpnia 1845 roku	1. GATUNEK		2. GATUNEK		3. GATUNEK	
	od	do	od	do	od	do
	z. g.	z. g.	z. g.	z. g.	z. g.	z. g.
Krz. Pszenicy.	28	29	—	—	—	—
„ „ dtto nowej	—	28	—	—	—	—
„ „ Zytą starego	—	26	15	—	—	—
„ „ nowego	24	25	—	25	—	—
„ „ Jęczmi. st.	—	24	—	23	—	22
„ „ nowego	—	21	—	18	—	16
„ „ Owsa stare	14	15	15	—	—	—
„ „ nowego	—	12	—	11	—	9
„ „ Grochu..	—	—	—	—	—	—
„ „ Jagiel...	—	38	—	—	—	—
„ „ Rzepaku.	—	40	—	24	—	—
„ „ Ziemiak	—	8	—	—	—	—
„ „ Konieczny	—	—	—	—	—	—

Centnarsiana od zł. 2 gr. 18 do zł. 2 gr. — Centnar słomy od zł. 3 gr. 6 do zł. 2 gr. 15

Masła garniec od złp. 6 gr. — do złp 6 gr. 15.

Jaj kurzych kopa zł. 2 gr. —

Okowity garniec z opłatą od zł. 4 gr. 24 do złp. 5 g. —

Spirytusu garniec z opłatą od zł. 5 gr. 6 do zł. 6 g. 6

Drożdży wanienka od złp. 5 gr. — do złp. 7.

Miarka kaszy Czesłochowskiej zł. 5 gr. —

„ „ Perłowej „ 3 „ —

„ „ Paszénicznej „ 2 „ 24

„ „ Tatarskiej „ 2 „ 4

„ „ Jęczmiennój „ 2 „ —

„ „ Jaglanėj „ 2 „ 15

Maki z pod kruk „ 1 „ 24

Sporządzono w biurze Komissariatu Targowego.

Krakow d. 5 Sierpnia 1845 r.

Kommissarz Targowy.

W. Dobrzański.